

133502

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 25-lea.

Nr. 221

1935.

Cântece oltenesti

adunate de

N. I. Dumitrascu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 8.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

**„Asociațiunea pentru literatura română
și cultura poporului român“, „ASTRA“.**

Intemeiată în 1861.

**PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.**

**Președinte activ:
Dr. Iuliu Moldovan.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Moga.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Preda.**

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de fruntași din toate păturile societății românești.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**E datoria fiecărui bun
român să sprijinească „Aso-
ciațiunea“, cefind publicațiile
ei și inseriindu-se de membru.**

Taxe de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna.	Lei 5000.—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna.	„ 1000.—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna.	„ 500.—
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 50.—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10.—

651527

Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 25-lea.

Nr. 221

1935.

Cântece oltenești

adunate de

N. I. Dumitrașcu.

BCU Cluj-Napoca

RBCFG201504415

Publicație periodică a „Asociațiunii“.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 5 Lei.

Cântece oltenești.

1

De oftat ce oftat tare,
Furca pieptului mă doare,
Și simt c'o să mor ca mâine,
Mândruță, de dor de tine.
De oftat ce-am oftat eu,
S'a supărat Dumnezeu!
Nu mai ninge, nu mai plouă,
Noaptea nu mai cade rouă;
Nici luna nu mai răsare
Și nici codrul umbră n'are,
Und' să te umbrești, mândruță,
Să-ți pot fura o guriță,
Oftatul să-mi domolesc,
Inima să-mi răcoresc!...¹⁾

1) Din *Roiești—Văleea*.

2

Frunză verde colești,
 Mă culcat și adormii,
 Neică, și mi te visai
 Pe mine mă sărutai...
 Mă sculai și pipăii,
 Pe niminea nu găsi...
 Numai dorul inimii,
 După fața perintii!...¹⁾

3

Afară-i lună și bine
 Și bădița nu mai vine...
O, Doamne, dar greu e dorul!
 Nu ți-o fi, badeo, păcat,
 Că și-asear' te-am așteptat...
O, Doamne, dar greu e dorul!
 Dac'am văzut că nu vii,
 Mi-am pus dorul căpătâi...
O, Doamne, dar greu e dorul!
 Peste noapte am visat,
 Că, badeo, m'ai sărutat...
O, Doamne, dar greu e dorul!
 Dimineața m'am trezit,
 Și nimic n'am mai găsit...
O, Doamne, dar greu e dorul!

¹⁾ Manuscris găsit.

Ba găs't dorul inimii,
 Scris pe fața perinii,
 Cu cerneala ochilor
 Și cu pana genelor!...

O, Doamne, dar greu e dorul!¹⁾

4

Uite dealul, uite via,
 Unde iubeam pe Măria...
 Geaba dealul, geaba via,
 Dacă nu e și Măria...
 Uite-î urma, uite-î dâra...
 Geaba e urma și dâra,
 Dacă nu-î e și făptura!²⁾

5

Uite dealul, uite via,
 Unde iubeam pe Măria:
 Uite dealul, uite vița,
 Unde iubeam pe Marița
 Și beam vin cu plosculița...
 Uite dealul și grădina,
 Unde iubeam pe Colina...

1) Cules de Dumitru Săndoiu, din Tismana, județul Gorju.

2) Obislav—Vâlcea.

Geaba dealul și grădina,
 Dacă nu e și Colina...
 Uite și verde răsura,
 Unde-mi da Colina gura...
 Ici e valea, ici e dealul,
 Unde adăpam și calul...
 Nu-l adăpam pentru sete,
 Ci-l adăpam pentru fete;
 Uite și gropițele,
 Unde-i stau grăunțele!...¹⁾

6

Când pusei picioru'n scară,²⁾
 Șapte mândre leșinară;
 Când pusei și peălălat,
 Putea leșină în pat,
 Și varsă sânge 'nchegat,
 Cu venin amestecat
 Că știau că m-au uitat!...³⁾

7

Foate verde, ismă creață,
 Zorilor de dimineață,

1) Din satul meu, *Boureni*, jud. Doljiu.

2) Scara calului.

3) Dela „Băiteșălu“ din *Boureni*, județul Doljiu și scris în 1908.

Ce zoriți, ce vă grăbiți,
 Așa iute să sosiți?...
 Că de când v'ați revărsat,
 Multă dragoste-ați stricat!
 Și iar verde ismă creață,
 Luni, în zori de dimineață,
 Tutulor le cade greață,
 Numai neicăi cu dulceață,
 C'am stat cu puica pe brațe...
 Foate verde alion,
 În grădina lui lion
 Toate păsările dorm,
 Numai una n'are somn.
 Și zboară din pom în pom,
 Și strigă pe nume „lon“!
 — Vin la data să te-adorm,
 Să te-adorm pe brațul meu,
 Să zici că e patul tău;
 Să te-adorm în poala mea,
 Să zici că e perna ta!...¹⁾

8

Foate verde de trei mure,
 Păsărică de pădure,
 Du-te la maica și-i spune,

¹⁾ Serisă în 1904 de Ion Gheroiu, de fel din comuna Murgăși, județul Doljiu.

Ca să-mi strângă hainele,
 Hainele, cămășile,
 Să le strângă la un loc,
 La toate să le dea foc,
 Că eu n'am avut noroc,
 Ca să stau cu ea pe-un loc!
 Fire-ai, malcă, blestemată,
 De ce nu m'ai făcut fată,
 Să stau cu tine pe vatră,
 Să-ți aduc apșoară 'n vadră?...
 Ci m'ai făcut un fector,
 Să dau țărilor ocol...¹⁾

BCU Cluj / Central University Library Cluj

9

Foileană de mărar,
 Mai rar, dorule, mai rar,
 Că suntem pe loc amar;
 Mai des, dorule, mai des,
 Că suntem pe loc ales!...²⁾

10

De s'ar face dealul luncă,
 Și crângul potană lungă,

1) Din satul meu natal, *Boureni*, județul Doljiu.

2) Din satul meu, *Boureni*, județul Doljiu.

Să-mi văd mândra unde lucră
 Și de-amiază unde se culcă,
 Să mă duc să-i fac o umbră,
 Să n'o ardă soarele,
 Să-i strice picioarele,
 Albe ca lebedile,
 Ca la toate doamnele!...¹⁾

11

Verde frunz' o sălcioară,
 Să te fi lovit o boală,
 Când plecași din Slătioară
 Și-apucași drumul la gară,
 Cu cămașa albă-floare,
 Cu umbrela 'n subțioară!...²⁾

12

Fire-ai, maică, blestemată,
 De ce nu m'ai făcut fată,
 Că ea umblă cu năframă
 Și stă tot pe lângă mamă;

¹⁾ Dela *Spiridon Modoran*, din *Celeiu-Racuș*, județul Gorjiu.

²⁾ Dela *D. P. Mitre (Băiețelu')* din comuna *Boureni*, județul Doljiu. 1907—1908.

Iar eu umblu ca străin,
 Plin de dor, amar și chin...
 Cântă cucul dintr'o creacă,
 Rămas bun tatcă și măică;
 Cântă cucu 'n pruni cu flori,
 Rămas bun, frate, surori...
 Că din sat când am plecat,
 Ziua bună mi-am luat,
 Dela mamă, dela tată,
 Din sat dela lumea toată;
 Dela frați, dela surori,
 Dela grădina cu flori,
 Dela crinii înfloriți
 Și dela prietenii iubiți!...¹⁾

13

Frunză verde-o peliniță,
 Fă-mă Doamne-o porumbiță,
 La Lenuța pe alțiță;
 Fă-mă Doamne-un porumbel,
 La Leana pe umerele,
 Să-i ciugulese din cereel,
 Din cereel și din sprânceană,
 Că am la inimă rană!...²⁾

1) Gorjiu.

2) Dela Ion M. Vică, din Boureni, Doljiu.

14

Follifă ca lipanu',
 Uite, neica sule dealu',
 Și datca-i cunoaște calu'...
 Că-i e calul vinecior
 Și pintenog de-un pietor...
 Ala e, lovi-l'ar boala,
 Că-i dau grăunțe cu poala
 Și fânul cu subțioara
 Și apă cu donțioara...
 Apă rece din fântână,
 Iarbă verde din grădină!...
 Follifă ca lipanu',
 La gropanul cu ciolpanu',
 Unde-adapă Gliga calu',
 Nu-l adapă că-i e sete,
 Ci-l adapă pentru fete!...¹⁾

15

Când 'oi zice de-o negară,
 Vine neica dela gară,
 De-a dreptul peste ogoare...

¹⁾ Dela *P. St. Durlă*, din *Catane*, județul Doljiu
 și scris de *Șt. St. Tușescu*.

Și mai zi și de-o stpică,
Cu gândul la ibovnică!...¹⁾

16

Foicică de-o răsură,
Sună, sună, și răsună,
Sună pietrica 'n Olt,
Mândra mea plânge cu foc;
Sună pietrica 'n vale,
Mânda mea plânge cu jale!
Las' să plângă, dacă-i place;
Las' să plângă, jale-ași face,
Că nu plânge de vr'un bine,²⁾
Ci plânge de dor de mine;
Că nu plânge de vr'un rău,
Ci plânge de dorul meu!...²⁾

17

Oltule, Oltețule,
Săca-v'ar izvoarele,
Să trec cu plectoarele,
Să-mi văd surioarele,

1) Seris după fratele meu *Dan I. Dumitrașcu*, din comuna *Boureni*, județul *Doljiu*.

2) Din satul *Obislav*, *Vâlcea*.

Cum le canunesc străinii,
Mânca-l-ar corbii și câinii!..¹⁾

18

Când ai zice trei migdale...
De trei ani umblu călare,
Dar de-'oiu da mândra în cale,
Ca să-i iau din cap o floare,
Să mi-o pun la inimioară,
Să-mi treacă de dor de șeale;
Și să-i dau o sărutare,
Să-i cadă cu dor și jale!...²⁾

BCU Cluj / Central University Library Cluj

19

Frunzuleană, bob năuf,
Bob năuf și mărgărit,
Toate vin, toate se duc,
Dar ce-am iubit nu mai uit,
Până m'o băga 'n mormânt...
Și iar verde mărgărit,
Și-o creacă de măr trăsniț,

1) Din *Obislav-Vâlcea*.

2) Dela văru-meu, *Ionifă M. R. Dumitrașcu*, din comuna *Boureni*, județul *Doljiu*.

Iubitul ce l-am iubit
 Mai bine să-l fi durmit...
 Nimic nu am folosit!...¹⁾

20

Pe deal, pe la Corlăţel,
 Trece dorul singurel,
 Cu dragostea după el...
 — Und' te duci, tu, dorule?
 — Pe la tine, puiule,
 Să 'mpărţim dragostile...
 La tine cu banişa,
 La mine cu dragostea,
 Să nu zici mâine-poimâne,
 C'am luat mai mult ea tine!...²⁾

21

— Frunzuliţă de anclaz,
 De-aş mai trage câte-am tras,
 Eu de tine nu mă las;
 De-aş trage năcaz de moarte,
 De tine nu m'aş desparte!

1) Dela *Ionică N. Şufan*, din comuna *Boureni*, judeţul *Dolju* şi auzit în 1908.

2) Din *Voiteşti*, judeţul *Gorju*.

Și le-am tras și le-am pățit,
 Cu nimini n'am împărțit:
 Și le-am tras bune și rele,
 Pentru tine, fapte grele...
 Acum zic, dragă, mă duc,
 Toate lemnele s'aduc
 Și mândruțele mă plâng...
 Pleacă-ți gura să-ți sărut,
 S'o sărut odată bine,
 Să-mi ție un an de zile...
 — De te duci, dragă, departe,
 Mai scrie-mi și mie carte,
 Și nu zăbovi o lună,
 Mă găsești pe câmp nebună!...¹⁾

22

Frunzuliță de negară,
 Două gânduri mă omoară:
 Cum să fac să scap de moarte
 Și necazurile toate...
 Să mă 'ntorc, să 'ntineresc,
 Ca să pot să mai iubesc...
 Gânduri noi mă 'mbătrânesc,
 Cele vechi mă 'ntineresc,

¹⁾ Seris de fratele meu Dan, Boureni-Doljii.

C'aşa-i viaţa omului,
 E ca floarea câmpului:
 Cade rouă, înverzeşte,
 Cade brumă, vestejeşte!...¹⁾

23

Când ai zice trei masline,
 Arde inimioara 'n mine
 După cel ce nu mai vine...
 Inimioara 'n mine-i arsă,
 După cel ce-i dus de-acasă;
 Inimioara 'n mine-i serum,
 După cel ce-i dus la drum!;
 O, săracă inimioară,
 Mult mai arzi în foc şi pară,
 După badea dus în ţară;
 Mult mai arzi ca un făciune,
 După badea dus în lume!...²⁾

24

— Când ai zice mărgărit,
 Puiul *daicăi* cel dorit,
 Unde ai fost, unde-ai trăit?

1) Seris de fratele meu, Dan I. Dumitreaşcu, din comuna Boureni, judeţul Doljiu.

2) Gorjiu.

— Unde-am fost, am trăit bine,
 Puținel doream de tine...
 N'a rămas inimă 'n mine
 Nici cât bobul de neghină...
 Puținică ce-a rămas,
 Și-ata s'a fript și s'a ars!...¹⁾

25

Cuculeț, cu pană sură,
 Mânea-ți-aș limba din gură,
 Vara vii, vara te duci,
 Când sunt dragostile dulci;
 Vara vii, tot vara pleci,
 Sufletul de dor mi-nneei.
 Când te văd în dumbrăvioară,
 Cucuind pe-o crecușoară,
 Mă gândesc la mândruța,
 Ce-mi alina dragostea!
 Iau pușca și vergelușa,
 Apoi mi-apuc cărărușa,
 Și gândesc: mă las de muncă,
 Și mă fac haiduc de luncă;
 Și mă fac haiduc de drum,
 Pe mândruța să mi-o fur!...²⁾

1) Auzită în comuna *Boureni*, județul Doljtu.

2) Din *Roiești-Vâlcea*.

— Foate verde de-o cicoare,
 De trei ani umblu călare,
 Pe șoseaua dela vale,
 Ca să dau de mândra 'n cale...
 Calul meu a ologit
 Și s'a și despotcovit,
 Că mândra m'a păcălit
 Și tot nu-i rost de iubit!
 Mândră, spune-mi cum să fac,
 Să-ți mai cad odată drag...
 — Să faci, neică, ce-i poți
 Eu nu te-'oi mai îndrăgi,
 Că mi-ai mai fost drag odată
 Și-am oftat o vară toată...
 Pân' să mă desbăr de dor,
 De trei ori am vrut să mor!...¹⁾

Frunzuliță de sulfină,
 Mureș, Mureș, apă lină,
 Fetele se scaldă 'n tine
 Și-aș vrea să mă scald și eu,
 Dar mi-e frică de vre-un rău,

¹⁾ Huzită în *Lădești*, județul Vâlcea.

Dr'un duşman periculos,
 Sau dr'un şearpe veninos,
 Ce vine pe apă 'n jos...
 Şi iar verde foarte lată,
 Mureş, Mureş, apă lată,
 Ai să vezi lumea odată,
 Cu flăcăi şi fete roată!...¹⁾

28

Şi iar verde şi o lalea,
 Cum n'aş plânge şi-aş ofta,
 Dăzând pe mândruţa mea,
 Pe braţele altuia?...
 S'am cuşit, m'aş junghia
 Şi pe mine şi pe ea,
 De s'ar duce pomina!
 Că s'a 'njunghiat un voinic,
 Pentr'un lucru de nimic;
 Să curgă sânge 'nchegat,
 Dela tubit câştigat!...²⁾

29

Foate verde grâu mărunţ,
 De îndrăgostit ce sânt,

¹⁾ Din comuna *Topeşti*, judeţul Gorjiu.

²⁾ Dela *Ioan Gheroiu*, din *Murgaşi*, Doljiu.

Nu văd iarba pe pământ,
 Nici luna pe cer mergând...
 Nu știu luna pe cer merge,
 Ori mândra la apă trece,
 Să-mi aducă apă rece ;
 Apă rece din fântână,
 Când o bei, de dor ți-aiună ;
 Apă rece de izvor,
 Cine-o bea 'i trece de dor!...¹⁾

30

Foate verde lemn de spine,
 Nu mi-e mândra lângă mine,
 Că mi-o ține-un mare câine ;
 Și câinele-i mocănesc,
 Nu mă lasă să-i vorbesc!...²⁾

31

Foate verde frunză 'n vie,
 Drăguță sfântă Marie,
 Nu lăsa toamna să vie,
 Să-mi ia baciul 'n miliște,
 Rămâne stâna pustie...

1) De prin împrejurimile Craiovei.

2) Gorjtu.

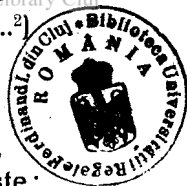
Olța fără strunghiță,
 Scăunel fără băciță,
 Care face brânza dulce,
 De dă la ciobani să mânce!...¹⁾

32

Foate verde ca doi sfați,
 Voi brazi cei încetinați,
 De ce vă tot legănați?...
 — Cum să nu ne legănăm,
 Dacă noi dreptul l'avem,
 Că vine Vinerea-mare,
 Coboară turmele 'n vale
 Și bacii să se însoare!...²⁾

33

Du-te carte și grăbește,
 Cu mândruța te 'ntâlnește;
 Bucuroasă te citească
 Și la mine să gândească...

¹⁾ Din manuscrisele fostului meu bun prieten, folkloristul *Șt. St. Tușescu*, învățător, comuna *Catane*, județul Doljiu.

²⁾ Din manuscrisele lui *Șt. St. Tușescu*, din *Catane*, județul Doljiu.

Te sărut de mii de ori,
 Ca pe un buchet de flori...
 Frunză verd' de lămâiță,
 Sănătate și-o guriță l...¹⁾

34

Frunză verd' de mărăcine,
 Plecați mândră dela tine,
 Plânse inimioara 'n mine!
 Când fusel pe la prileaz,
 Mă depărtai cu necaz...
 Frunză verde trei lămâi,
 Eu mândră nu mă gândii,
 Nici la junci cu coarne lungi,
 Nici la buzișoare dulci,
 Ci, mândră, la ochișori,
 Ce-s doi volnici călătorii...²⁾

35

Foaie roște, bujorul,
 Ce m'oiu face eu cu dorul?
 Da' și eu și l'oiu trimete,
 Intr'o Joi cu grâul verde,
 Să văd bine de m'oiu crede...

¹⁾ Dela dl Dumitru Săndoiu, contabil, astăzi maior, de fel din Panaghia-Doljiu.

²⁾ Din comuna Miluta, județul Mehedinți.

Și iar roșu ca bujorul,
 Ce să mă fac eu cu dorul?...
 ...Dacă nu e și trupșorul!...¹⁾

36

— Când ai zice trei lămâi,
 Și mai zi și trei gutui,
 Pasăre albă de Jii,
 Ori dinspre Calafat vii?...
 De neicuța ce mai spui?...
 — De neicuța eu spun bine,
 Că bea vin, mănecă la pâine,
 Puțințel dorea de tine!...²⁾

37

— Frunzuliță sălcioară,
 Und' te duci tu, Mărtoară?
 — Peste Olt, la Slătioară...
 — Nu te duce, Mărtoară,
 C'a venit Oltețul, mare...
 — Las' să vie cât de-adânc,
 Unde-am pus de gând mă duc!...³⁾

1) *Obislav-Vâlcea.*

2) Din satul *Obislav-Grădiștea*, județul *Vâlcea.*

3) *Obislav-Vâlcea.*

38

Trei gutui și trei lămâi...
 Geaba, mândră, mă mângâi,
 Cu zahăr din prăvălit,
 Că eu plec și tu rămâi!
 Și ți-o las, ție, loniță,
 Să-ți dea și ție gurită;
 Să mai vezi și tu de ea,
 Până eu m'oiu libera!...¹⁾

39

Când ai zice miez de nucă,
 Bate-l Doamne și-l usucă,
 Pe-l de-a făcut drum de ducă
 Și-a pornit pe neica 'n luncă;
 L-a pornit și nu mai vine,
 Tuturor le pare bine;
 Numai mie 'mi pare rău,
 Căci a fost iubitul meu!...²⁾

40

O, mândră, ce foc eu dor,
 Când te văd pare'o să mor!

¹⁾ Din satul Amzulești, dela V. I. Enache, Județul Doljiu.

²⁾ Ciuperceni-Doljiu.

Mă gândesc c'o să mă 'nsor,
Să scap de-arsâtul de dor!...¹⁾

41

Foate verde trei granate,
Șapte ani și jumătate,
Te-am iubit mândră 'n dreptate!
Iar acum, în șapte luni,
Te lăsaî pentru minciuni!...²⁾

42

Bate-l Doamne și-l omoară,
Pe-'l de-a făcut drum de cară,
De-a luat băieții din țară,
C'au rămas *tigorile*,
Să le poarte florile!
Decât floare la tigoare,
Mai bine pe-o apă mare;
Decât floarea mea la voi,
Mai bine 'n coarne, la boi!...
Frunzulice murele
Și-au rămas tulpinele,
Să 'mpuleze păsăr'le...

1) Dumitru Chirea — Măceșu-de-sus, Județul Doljtu.

2) Dela Spiridon Modoran, satul Racuș, comuna Celeiu, Gorjiu.

Și-a 'mputat un pui de euc,
 Iar gaita l-a văzut,
 L-a luat și l-a crescut
 Și l-a suit prin ciolpani,
 Să cânte la cei dușmani!...¹⁾

43

Foate verde matostat,
 Murgule, de când te-am luat,
 Nici o slujbă nu ți-am dat...
 Iacă, primăvara vine,
 Și-'ou să pui șeaua pe tine,
 Și-'ou să bat drumurile,
 Să mă vadă mândrele!...²⁾

44

Foate verde de-o sulfină,
 La Slatina 'ntr'o grădină,
 Mi-a prins dorul rădăcină,
 Și-aș dori să-l iau cu mine
 Și-are rădăcini prea pline!...³⁾

1) *Obislav-Vâlcea.*

2) *Serise de Șt. St. Tușescu, din comuna Rudari-Doljiu.*

3) *Seris de Ion P. Stănescu, din comuna Boureni, Județul Doljiu.*

45

Frunzuliță calomfir...
 Și-am un ibovnic, copil,
 L-au pus dușmanii la bir...
 El, de răul birului,
 Sări apa râului!
 Și când fu la jumătate,
 Iacă-i mândruța la spate:
 — Întoarce-te 'ndărăt, frate,
 Nu te duce 'n *strinătate*...
 Nu te duce 'n țară strină,
 Fără dor și fără milă!...¹⁾

BCU Cluj / Central University Library Cluj

46

Foate verde de bujori,
 Neică, fă-te călători,
 Barem pe zi de trei ori,
 Să te văd în ochi, că morii...²⁾

47

Frunză verd' de trei spanace,
 Fă-mă, Doamne, ce m'oiu face,

1) Culegere din *Obislav*, Județul Dâlcea.

2) *Cremenea*, Mehedinți.

Fă-mă fir de iarbă creață,
 La mândruța la fereastră,
 Să văd mândra ce lucrează;
 Fă-mă floare din Banat,
 La mândruța lângă pot,
 Să m'apuc de sărutat!...¹⁾

48

Frunză verde, bob năut,
 Unde-aud cucul cântând,
 Și mierlița șuerând,
 Mă face să intr'un crâng...
 Haiduceți codrului,
 Nu vă dați somnului,
 Că somnul e 'nșelător,
 Ca rachiul băutor!...²⁾

49

Frunză verde trei aglice,
 Pentru-o mândră care-mi zice,
 Trei zile pe drum m'aș duce,
 Căci i-ar fi gurița dulce!
 Ne-băut și ne-mâncat,
 Semn cu mâna ca să-i fac!...³⁾

1) Din Mehedinți.

2) Din Boureni-Doljtu.

3) Bârsești-Vâlcea și Boureni-Doljtu.

50

Munte, munte, 'nalt, frumos,
 Pleacă-te de vârș în jos,
 Să mă ure în vârful tău,
 Să mă uit în satul meu,
 Să văd mândruleana mea,
 Pe-a cui brațe o mai sta,
 Ce gurit' o săruta?...
 O fi dulce ca a mea,
 Ori amară ca fterea?...¹⁾

51

— *Lume, lume, soră lume,*²⁾
 Când să mă satur de tine?...
 — Când s'o lăsa post de pâine
 Și paharul dela gură...
 Lumea noastră-i trecătoare,
 Unul naște, altul moare;
 Cel ce naște, mai trăiește,
 Cel ce moare, putrezește!
 — N'am o cale să mă duc,
 Și 'ndărăt să nu mă uit;
 N'am o cale 'ndepărtată,
 Să nu mai viu niciodată!...³⁾

1) Auzită în comuna *Obislav*, Județul *Vâlcea*.

2) Viers ce se repetă.

3) Din *Boureni*, Județul *Doljiu*.

52

Frunzuliță lemn de sus,
 De când neicuța s'a dus,
 Trei flori în poartă am pus,
 Câte trele mi s'au prins!
 Mi s'au prins și 'mbobocit,
 Și neicuța n'a venit;
 A 'mbobocit și 'nflorit,
 Neicuța n'a mai sosit!...¹⁾

53

Mândruță cu păr galben,
 De dorul tău mă leagăn,
 Ca și frunza de paltin,
 Când o suflă vântul lin!...²⁾

54

Foate verde, bob năut,
 Am să las cu jurământ,
 Cărul m'o băga 'n pământ,
 Să-mi lege dorul de gât,
 Că doar el m'a omorât...
 Să-mi lege și dragostea,
 Că n'avui parte de ea!

¹⁾ Din comuna *Goicea-Mică*, Județul Doljiu.

²⁾ Din *Boureni-Doljiu*.

M'au făcut din om, ne-om,
 Și m'au uscat ca pe-un pom;
 Ca pe-un pom ne-roditor,
 Ce nu face vara flori,
 Nici umbră la călători!...¹⁾

55

Foileană și-o alună,
 Ia-ți putule ziua-bună
 Dela stele, dela lună,
 Dela mândruța cea bună;
 Dela lună, dela soare,
 Dela mândra iubitoare!...²⁾

56

Foilean' a bobului,
 Lung e drumul codrului,
 Dar mai lung al dorului;
 Al dorului tot mă cată,
 Al codrului niciodată;
 Al dorului se lungește,
 Al codrului se sfârșește!...³⁾

1) Vâlcea.

2) Vâlcea.

3) Din Vâlcea.

57

Mândruliță sprâncenată,
 leși afară de te-arată;
 Mândra mea cu ochii verzi,
 leși afară de mă vezi,
 leși afară pân' la poartă,
 De vezi dorul cum mă poartă;
 Mândruliță, ieși din casă,
 Să vezi dorul cum m'apasă!...¹⁾

58

Foaie verde foaie fragă,
 lubește-mă mândră, dragă,
 Cât sânt eu cămașa neagră;
 Că dacă m'oiu premeni,
 Toate din sat m'or iubi...
 lubește, neică, lubește,
 Și la mine te gândește;
 Că și eu când te-oiu iubi,
 Tot la tine m'oiu gândi!...²⁾

59

Mândruță din dealul cel,
 Mai scoboară-te din el

1) Din satul meu, *Boureni*, Județul Doljiu.

2) Auzit în comuna mea: *Boureni*, Județul Doljiu.

Și mai vino la izvor,
 Să bei apă în urcilor
 Și să-mi dai, că-s însetat;
 Nu-s de apă însetat,
 Ci de-un dulce sărutat,
 Că de când te-am așteptat!...¹⁾

60

Foate verde-a *muscului*,
 Om străin ca mine nu-i,
 Decât puțul cucului,
 Când îl lasă muma lui,
 În mijlocul codrului!...²⁾

BCU Cluj / Central University Library Cluj

61

La un cap de pod în vale,
 Este o apă curgătoare,
 Și-o floare mirositoare...
 Apa curge tot la vale,
 Floarea rămâne 'n picioare!...³⁾

62

Frunză verde lemn tinos,
 Dealule, mândru, frumos,
 Coboară-te mai în jos,

¹⁾ Din *Obislav-Vâlcea*.

²⁾ Din *Ciuperceni*, Județul Dolj.

³⁾ Din satul meu, *Boureni*, Județul Dolj.

Să mă sui în vârful tău,
 Ca să-mi văd pe mândrul meu..
 Că de când nu l-am văzut,
 Carnea pe min' a scăzut;
 Și de-ai sta, de-ai cântări,
 Nici-un dram n'ai mai găsi;
 Nici-o litră, nici-un dram,
 C'a scăzut de dor, de-alean!..¹⁾

63

Dorul și țara străină,
 Mi-au făcut fața bătrână;
 Dar dorul dela mândruța,
 E dulce ca și frăguța!..²⁾

64

Când ai zice-o nucă seacă,
 Munte, munte, platră seacă,
 Lasă voinicii să treacă,
 Să treacă la clobănie,
 Să scape de miliție.
 Decât slugă la ciocoi,
 Mai bine cloban la oi,

1) Ciuperceni, Doljiu.

2) Din Ciuperceni, Județul Doljiu.

Cu capul pe muşuroi
 Şi cu ochii după oi ;
 Să umblu din stână 'n stână
 Şi să gust brânza de-i bună !...¹⁾

65

Înălţate, împărate !
 Nu mă 'nstreina departe,
 Că n'am părinţi să mă cate...
 Surorile-s tinerele,
 Nu-mi ştiu cărările mele !...²⁾

66

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Foate verde trei lămâi,
 Cucule, de unde vii ?
 — Din fundul Olteniei...
 — Dar de badea ce-mi mai sput ?
 — Badea-i tare, sănătos,
 Seade la masă voios
 Şi pe masă două vase,
 Două vase pline, rase :
 Unu-i cu vin pipărat,
 Badea şade supărat ;

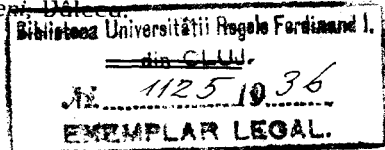
¹⁾ Dela I. V. Bărbuţ, din Colleşti, satul Busuioci, judeţul Gorjiu.

²⁾ Obislav-Vâlcea.

Unu-i eu vln induleit,
 Badea șade necăjit!
 — Iară verde, trei lămâi,
 Cucule, de unde vit?
 — Din fundul Oltenii.
 — De mândruța ce-mi mai sput?
 — Dela mândra-ți sănătate,
 Să-ți cauți în altă parte...
 Că mândra-ți s'a măritat
 Și-a prins mlă de bărbat
 Și pe tine te-a uitat!...
 — Dar acuma und' te tragi?
 — Sus la munte, la Novacl,
 C'au înverzit ureo doi fagi
 Și iarba pe sub copaci...
 — Dar tu vara und' te duci,
 Und' te duci, unde-o apuci?...
 — Eu alerg din fag în fag
 Și cânt la lume cu drag!

 — Iarba-i verde și 'nflorită,
 Inima mi-e amărită;
 Apue calea codrului,
 Să sting para dorului!...¹⁾

¹⁾ Zăvoieni, Valea.

Datorințele bunului Român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra“ ?

È cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *biblioteca centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucruri făcute de harnicele țărane române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferențe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri pentru analfabeți* (neștiutori de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. A tipărit revista „*Transilvania*“. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci populare* la sate. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajuta tipărirea unei biblioteci pentru cărturarii cu școală mai mare (de către Secțiile „*Astrei*“ din Cluj).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

1. Să se *inscrie membru* la Asociațiune (membru fondator 1000 Lei, membru pe viață 500 Lei, membrii activi 50 Lei). — 2. Cărturarii cu știință de carte mai multă să aboneze revista „*Transilvania*“ și să cumpere cărțile tipărite de Secțiile „*Astrei*“. Aceștia, și apoi lumea dela sate să cumpere broșurile din Biblioteca populară a „*Asociațiunii*“ (fiecare coală de tipar de 16 pag. 1 Leu, 50 coale cu 800 pag. 50 Lei).

Să iubiți Asociațiunea „Astra“ — cetitori români ai acestei cărfulii!

Dacă iubiți Asociațiunea aceasta, să știți că lucrați pentru propășirea noastră, a tuturor!

„Astra“ vrea o țărănime sănătoasă, deșteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare, cu încrederea într'un viitor strălucit.

Calea „Astrei“ duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii populare“ sunt următoarele:

Nr. 214. *Valorificarea muncii, raționalizarea gospodăriei țărănești.* Învățăături agricole-economice, scrise în grai popular de *Gheorghe Brânduș*.

Nr. 215--216. *Dragostea pârđalnică!* Năravuri mulerești.) Comedie populară în 4 acte de *Iosif Gregor Tajovsky*. Tradusă din limba slovacă de *Libuša Monasterianu*.

Nr. 217. *Noroc și veselie!* („Măriuța Sable“ și alte schițe umoristice din viața poporului.) De *Nicolae Lupu*.

Nr. 218. *Calendarul pentru popor al Asociațiunii pe a. 1935*, întocmit de *Horia Petra-Petrescu*.

Nr. 219. *Povestiri istorice.* Din trecutul românesc al Clujului, de *Ion Filimon*.

Nr. 220. *Munți, animale și pământ*, de *Ioan Pop-Reteganul*.